

Inrapportering av försäljningsdata för detaljhandeln utom apotek - handbok

Version 2.0

Detta dokument beskriver de två inrapporteringstjänster som kan användas för att uppfylla den lagstadgade skyldigheten att lämna försäljningsuppgifter avseende försäljning av vissa receptfria läkemedel utanför apotek

Innehåll

Inledning	3
Så rapporteras försäljning av vissa receptfria läkemedel?	3
Inrapportering via fil	4
Inrapportering via webbformulär	5
Central rapportering	5
Frågor och svar om inrapporteringstjänsten	5

Inledning

Du har anmält hos Läkemedelsverket att du säljer vissa receptfria läkemedel. Sådan försäljning ska enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel rapporteras till eHälsomyndigheten.

De inrapporterade försäljningsuppgifterna används för att upprätta en heltäckande statistik över läkemedelsförsäljningen i riket. Statistiken används sedan av landsting, myndigheter, läkemedelsföretag, media med flera. Försäljningsuppgifter som kan härledas till den enskilda aktören är sekretessbelagda.

Det här dokumentet beskriver hur du ska gå till väga för att uppfylla rapporteringsplikten – och var du ska vända dig om du har problem.

Så rapporteras försäljning av vissa receptfria läkemedel?

Inrapporteringen görs på via eHälsomyndighetens webbplats:

<https://www.ehalsomyndigheten.se/tjanster/lakemedelsstatistik/rapporterasaljdata-detaljhandeln/>

Det finns två olika sätt att rapportera in din försäljning på – via webbformulär och via fil. Försäljning ska enbart rapporteras på ett av sätten.

Om ingen försäljning skett under en månad – trots att försäljningsstället finns anmält till Läkemedelsverket – ska även detta rapporteras till eHälsomyndigheten. Sådan ”nollförsäljning” kan inte rapporteras via fil utan enbart via webbformulär. Detta kan du läsa mer om längre fram i handboken.

Det är möjligt att låta någon annan sköta rapporteringen. Detta kallas att anlita en centralrapportör. Ett sådant förfaringssätt är vanligt för butiker som ingår i vissa kedjor – där kedjan brukar agera centralrapportör. Möjligheten är dock öppen för envar som hittar någon att anlita som centralrapportör. Det är dock alltid den som anmäler ett enskilt försäljningsställe som ansvarar för att rapportering verkligen sker på ett riktigt sätt.

För att rapportera behövs en GLN-kod eller ett RapporteringsID. Denna kod identifierar från vilket försäljningsställe som inrapportering av försäljningsdata har skett.

Om försäljningsstället själv inte anmäler en GLN-kod vid registrering hos Läkemedelsverket, kommer eHälsomyndigheten tilldela försäljningsstället ett RapporteringsID som skickas till den vid registreringstillfället angivna e-postadressen. RapporteringsID kan sedan användas på samma sätt som en GLN-kod vid inrapportering.

Du kan rapportera försäljningen månads- eller kvartalsvis – men försäljningen ska alltid redovisas per månad. Har du sålt läkemedel innan du fått ditt RapporteringsID ska denna försäljning rapporteras in retroaktivt.

Inrapportering via fil

<https://www.ehalsomyndigheten.se/tjanster/lakemedelsstatistik/rapporterajdata-detaljhandeln/detaljhandeln-filrapportering/>

Inrapportering via fil lämpar sig bäst för den som säljer stora volymer och många olika artiklar. Det går bra att skapa en fil i t ex Microsoft Excel – men det är viktigt att filen sparas i filformatet text (tabbavgränsad) före inläsning i eHälsomyndighetens system.

Vid rapportering via fil kommer resultatet av rapporteringen (valideringsresultatet) att skickas ut som en bekräftelse via e-post. Det är därför viktigt att en fungerande e-postadress anmäls till Läkemedelsverket i samband med anmälan – och att eventuella förändringar i kontaktuppgifter också anmäls.

Om inga receptfria läkemedel sålts under en månad kan detta inte rapporteras via fil – använd webbformuläret för varje sådan månad och markera i rutan ”inget är sålt”.

En teknisk specifikation av inrapporteringsfilen, samt en exempelfil, finns på inrapporteringssidan för rapportering via fil. Det är viktigt att inrapporteringsfilen utformas enligt specifikationen.

Inrapportering som genererar fel skapar ett kvittensmejl där det står om filen mottagits i sin helhet, delvis mottagits eller om filen helt avslagits. Mejlet innehåller även en beskrivning av felet. Även av detta skäl är det viktigt att den anmälda e-postadressen är riktig.

Inrapportering via webbformulär

<https://www.ehalsomyndigheten.se/tjanster/lakemedelsstatistik/rapporterajdata-detaljhandeln/detaljhandel-webbformular/>

Inrapportering via webbformulär är lämpligt vid små försäljningsvolymmer – eller då ingen försäljning alls skett under en månad – trots att försäljningsstället finns anmält hos Läkemedelsverket.

Vid rapportering via webb kommer resultatet av rapporteringen (valideringsresultatet) som en kvittens i webbläsaren.

Om inga receptfria läkemedel sålts under en månad anges detta genom att markera rutan ”Inget är sålt”.

Central rapportering

Det går bra att låta någon annan sköta inrapporteringen av data – även om den som lämnat anmälan alltid har ansvaret för att så sker.

Den som anmäler ett försäljningsställe ansvarar också för att eHälsomyndigheten meddelas om att försäljningsstället ska kopplas till en centralrapportör.

Om central rapportering ska upphöra meddelas eHälsomyndigheten av antingen centralrapportören eller det enskilda försäljningsstället.

Anmälan om centralrapportör görs till registrator@ehalsomyndigheten.se med information om försäljningsställets namn, GLN- eller rapporteringsID och adress. Döp gärna mailet till ”OTC – Centralrapportering”.

Frågor och svar om inrapporteringstjänsten

Ska alla läkemedel rapporteras?

Läkemedelsverket fattar beslut om vilka läkemedel som får säljas utanför apotek. Listor över dessa finns på webbplatsen:

<https://lakemedelsverket.se/malgrupp/Apotek--handel/Receptfritt-i-affarerna/Listor/>

Alla läkemedel på denna lista ska rapporteras. Den omfattar både ”vanliga” receptfria läkemedel och väletablerade växtbaserade läkemedel (VBL).

Traditionella växtbaserade läkemedel, naturläkemedel och vissa utvärtes medel (VUM) ingår dock vanligen inte utan säljs som regel utan anmälnings- och rapporteringsplikt.

När och hur ofta ska rapporten lämnas in?

Rapportering ska ske inom sju dagar från den sista dagen i den månad som följer på den månad som redovisningen avser. Se därför till att lämna in rapporten så snart som möjligt efter försäljningsmånaden är slut.

En påminnelse går ut en gång per kvartal om det inte inkommit någon rapportering för ett försäljningsställe under en månad då försäljningsstället varit anmält hos Läkemedelsverket.

Påminnelsen sker vanligen via e-post – så det är viktigt att denna är aktuell.

Kan vi automatisera inrapporteringen?

Ja, fil med försäljningsuppgifter kan även skickas till eHälsomyndigheten t ex via programmet CURL. Detta möjliggör automatisk rapportering från system till system. CURL-klient kan hämtas från curl.haxx.se. Klienten måste stödja SSL (användas för ökat integritetsskydd på Internet).

Jag har fått en påminnelse fast jag har rapporterat in.

Tänk på att försäljningen måste redovisas per månad – även om den lämnas in kvartalsvis.

Om det är något annat fel - kontakta eHälsomyndigheten via e-post registrator@ehalsomyndigheten.se eller telefon 0771-766 200.

Jag har fått en påminnelse fast jag har en centralrapportör som rapporterar för mig.

Du eller centralrapportören bör kontakta oss för att säkerställa att ditt försäljningsställe är kopplat till rätt centralrapportör. Det är bra om det finns ett samarbete mellan er båda parter för att underlätta inrapporteringsprocessen.

I mitt kvittensmejl står det ”EANkoden existerar inte i registret på position 6”

Du har rapporterat in en vara som inte finns med i Läkemedelsverkets lista över receptfria läkemedel tillåtna för försäljning på andra försäljningsställen än apotek.

Jag vet inte vad jag har rapporterat in under ett kvartal– vad gör jag?

Kontakta eHälsomyndigheten som nås via e-post registrator@ehalsomyndigheten.se eller telefon 0771-766 200.

Jag rapporterade nyss in försäljningsstatistik på fel månad – vad gör jag?

Tyvärr går det inte att ta bort rapporteringen. Om du lämnar en ny rapport avseende samma månad så kommer din gamla rapportering att skrivas över.

Det betyder att du måste lämna en ny rapportering för alla månader som påverkats av ditt misstag.

Jag har nya kontaktuppgifter – hur ska jag meddela det?

Till läkemedelsverket – anmälan om förändringar i verksamheten.
<https://lakemedelsverket.se/malgrupp/Apotek--handel/Receptfritt-i-affarerna/Anmalan-och-avanmalan/>

Läkemedelsverket ska även kontaktas vid t ex anmälan, avanmälan, adress- ändring om butiken flyttar, om aktören byter e-post eller om butikens eller företagets namn ändras.

eHälsomyndigheten använder sig av de kontaktuppgifter som anmäls till Läkemedelsverket. Det är viktigt att eHälsomyndigheten har aktuella kontaktuppgifter för att upprätthålla kontakten med butiken, administrera påminnelser och skicka ut uppdaterad information. Om förändringen berör den aktör (centralrapportören) som rapporterar för någon kontaktas eHälsomyndigheten.

Jag tänker inte lämna in några uppgifter om min försäljning – det är min ensak hur mycket jag har sålt.

Rapporteringsplikten är lagstadgad för den som säljer vissa receptfria läkemedel, och alltså inte valfri. Rapporteringen används för att skapa övergripande nationell statistik om läkemedelsförsäljningen i landet. Försäljningsställets identitet skyddas av statistiksekretess, så att statistiken som produceras ska inte på något sätt kunna användas för att se hur stor försäljning just din butik har.

Jag har avanmält försäljning till LV och sålt min verksamhet. Hur gör jag med de perioder som inte är registrerade?

För att uppfylla din lagstadgade plikt bör du i möjligaste mån rapportera in all försäljning som skett innan du avanmäler ditt försäljningsställe.

Jag ska sluta sälja läkemedel – hur gör jag?

Kom ihåg att rapportera in den sista försäljningen. Gör därefter en avanmälan hos Läkemedelsverket.

Även vid ägarbyte är det viktigt att den som säljer sin butik gör en avanmälan. Den nya ägaren ska göra en egen anmälan om receptfria läkemedel ska fortsätta säljas på försäljningsstället.

När jag säljer butiken – kan den nya ägaren rapportera på min kod?

Nej. Den gamla ägaren ska avanmäla sin verksamhet hos Läkemedelsverket och den nya ska anmäla den nya verksamheten och kommer att behandlas som en ny butik hos eHälsomyndigheten

Vi är apoteksombud – hur rapporterar vi?

Försäljning som görs av apoteksombud ska rapporteras av apoteket. Dessa tjänster ska alltså inte användas. Försäljningsställen som är både apoteksombud – och säljer receptfria läkemedel med stöd av lagen om handel med vissa receptfria läkemedel måste hålla isär dessa verksamheter. Enbart den senare försäljningen ska rapporteras.

Vad händer om jag inte rapporterar in?

Inrapporteringen är lagstadgad. Kommunen där försäljningsstället ligger ska kontrollera att denna lag efterlevs. Läkemedelsverket är tillsynsmyndighet och har möjlighet att meddela förelägganden eller förbud för att lagen ska efterlevas. Sådana beslut kan förenas med vite.

Ytterligare frågor

Kontakta gärna vår support; e-post: registrator@ehalsomyndigheten.se, telefonsupport 0771-766 200.

Det är bra om du kan vara så detaljerad som möjligt när du beskriver ditt ärende så att vi kan hjälpa dig på bästa sätt. Ange att det rör inrapportering av försäljning utanför apotek.

Har du fått en kvittens på inrapportering som är svår att förstå så bifoga inrapporteringsfilen och kvittensen i ditt mejl.